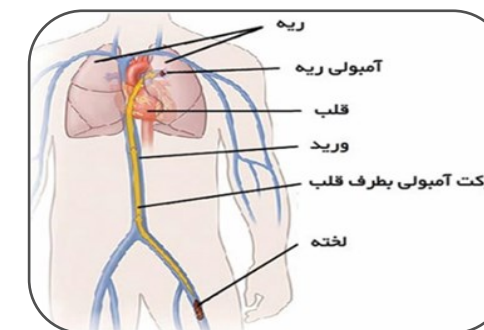

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

لخته خون یا چربی (آمبولی ریه)

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴

شماره واحد آموزش به بیمار: ۰۲۶۳۵۷۷۱۱۲۵

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

شرح بیماری:

وجود لخته خون یا ندرتاً چربی در یکی از شریان‌های تغذیه کننده بافت ریه را گویند. منشاء این لخته خون معمولاً یکی از رگ‌های اندام‌های تحتانی (پاها) یا لگن است یا ممکن است چربی متعاقب شکستگی یکی از استخوان‌های بزرگ اندام‌های تحتانی باشد. لخته از طریق جریان خون به بافت ریه رسیده که منجر به انسداد شریان‌های آن شده و ایجاد علائم می‌کند. آمبولی ریه در بزرگسالان شایع‌تر است.

علائم:

در صورت ابتلا به آمبولی ریه ممکن است علائم زیر در فرد بروز نماید:

- تنگی نفس و درد ناگهانی قفسه سینه
- سرفه و گاهی خلط خونی
- تندی ضربان قلب
- غش یا حالت غش
- تب مختصر
- احتمال تورم اندام تحتانی

علل شایع:

از عواملی که باعث ایجاد آمبولی ریه می‌شود می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- لخته شدن خون در وریدهای عمقی، این حالت هر زمان که خون در داخل ورید تجمع یافته و به خوبی جریان نداشته باشد می‌تواند ایجاد شود.
- آمبولی چربی ناشی از شکستگی استخوان

عوامل خطر:

- سن بالای 60 سال
- استراحت طولانی مدت در بستر به هر علت
- نشستن طولانی مدت در یک وضعیت ثابت مانند مسافرت با هواپیما
- جراحی اخیر
- نارسایی احتقانی قلب
- اختلال ریتم قلب
- کم خونی
- غلظت بالای خون
- شکستگی استخوان
- چاقی
- مصرف قرص‌های ضد بارداری
- بارداری

عوارض احتمالی:

- آمبولی ریه در صورت عدم درمان ممکن است شروع به حرکت به طرف قلب کند و باعث بروز مشکلات قلبی-ریوی جدی‌تری شود.

تشخیص:

- شرح حال و معاینه دقیق
- بررسی‌های تشخیصی
- تصویر رادیولوژی قفسه سینه
- اسکن ریه

فعالیت:

در زمانی که به این بیماری مبتلا هستید لازم است جهت فعالیت موارد زیر را مد نظر قرار دهید:

- استراحت در بستر تا رفع علائم حاد، در طی استراحت در بستر اندام‌های تحتانی را به طور مکرر حرکت دهید تا به جریان یافتن خون در آن‌ها کمک شود.
- از نشستن به حالتی که ساق‌ها یا مچ پاها را روی یکدیگر بیندازید خودداری کنید.
- در هنگام نشستن طولانی مدت طوری بنشینید که پاها بالاتر از ران‌ها قرار گیرند.
- در هنگام خوابیدن پاها را بالاتر از سطح بستر قرار دهید.

رژیم غذایی و تغذیه:

- از یک رژیم غذایی کم چرب پیروی کنید.
- در صورت استفاده از داروهای ضد انعقاد خون، از محصولات دارای ویتامین مانند بروکلی، فراورده های سویا، سبزیجات با برگ سبز و ... با احتیاط استفاده کنید.

دارو:

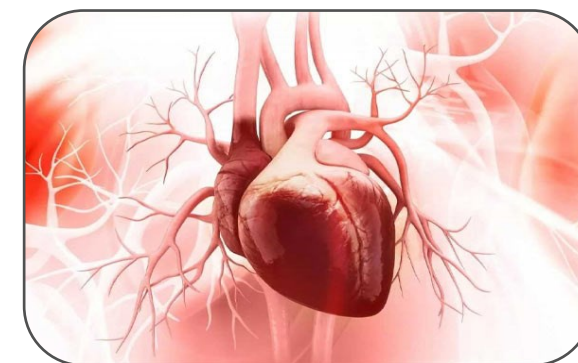
پزشک با توجه به شدت و علائم بیماری ممکن است داروهای زیر را برای بیمار تجویز نماید:

- داروهای ضد انعقاد جهت حل کردن لخته و جلوگیری از ایجاد دوباره آن سطح داروهای ضد انعقاد باید به طور مرتب اندازه گیری شود تا اطمینان حاصل شود سطح آنها در حد مطلوب و بی خطر است.
- تجویز اکسیژن، در صورت نیاز
- تجویز آنتی بیوتیک، در موارد آمبولی عفونی
- سایر داروها بر حسب نیاز

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- درد قفسه سینه
- سرفه همراه خلط خونی
- کوتاهی نفس
- تشدید تورم و درد ساق پا

- آنژیوگرافی ریه
- نوار قلب
- سمع قلب و ریه و آزمایش‌های خون جهت اندازه گیری عوامل انعقادی

درمان:

هدف درمانی عبارتند از:

- حفظ عملکرد قلب و ریه در حد قابل قبول (تا برطرف شدن
- لخته) و جلوگیری از عود آمبولی

اقدامات درمانی که ممکن است با توجه به علائم و شدت بیماری برای بیمار انجام شود شامل:

- ممکن است به منظور بستن ورید بزرگ منتهی به قلب و ریه (وریداجوف) یا قرار دادن یک صافی در داخل آن برای جلوگیری از عبور لخته‌ها به سمت قلب، جراحی لازم باشد.
- استفاده از جوراب کشی یا پیچیدن ساق پا با باند کشی